

עירובין צג. (שורה אחרונה) עד צד. (משנה שנייה)

ביאורי מושגים

צידי רשות-הרבים: ר' אליעזר וחכמים נחלקו האם דין צידי רה"ר הוא כרה"ר או לא.
 צידי רשות הרבים הוא - כמשמעו - מקום שבצד רה"ר, כגון:
 (1) כאשר הניחו על שביל (שבין כותל של בית/חצר לבין דרך של רבים) עמודים/אבנים כדי שמכוניות לא יעלו על שביל זה ויפגעו בטעות בכותל - השטח שבין העמודים/אבנים לכותל נחשב לצידי רה"ר.
 (2) חצר שנפרצה לרה"ר - מקום המחיצה נחשב לצידי רה"ר.

כי בני החצר לא רואים בפועל מחיצה שבגובה 10.

חצר שקרקעיתה מוגבהת 5 טפחים מהקרקע, ועשו לה מחיצה של 5 טפחים:
רב חסדא: לא נחשבת רה"י. (עד שיהיה או גובה בלבד או מחיצה בלבד של 10 טפחים)
מרימר: כן נחשבת רה"י.

הלכה כמרימר

אך החצר שבצידה (שקרקעיתה בגובה הקרקע) - נחשבת לרה"י על סמך מחיצה זו. (כי בני חצר זו רואים דופן בגובה י' טפחים)

כותל שבין 2 חצירות שנפל בשבת: האם מותר לבני החצירות להמשיך לטלטל כמו לפני נפילתו? (סוגיית: "דיורין הבאין בשבת מהו שיאסרו?")
רב חסדא ניסה ללמוד ממשנתנו: לא.
רבה ואב"י: כן.
רב: לא. (ומותר לטלטל רק ד' אמות)
שמואל: כן.

במשנה נאמר ש"חצר גדולה שנפרצה לקטנה... הקטנה אסורה", וכנראה שמדובר אף אם נפרצה בשבת.

ואין הוכחה מהמשנה, כיוון שהמשנה עוסקת רק במקרה שנפרצה לפני שבת.

המקור: מר' יהודה שפסק שדבר שהותר בכניסת שבת - נשאר בהיתרו כל השבת. (הוא פסק ש2 חצירות שעירבו דרך חלון שביניהם ונסתם החלון בשבת - שהעירוב לא מתבטל)

דברי רב לא נאמרו במפורש אלא נלמדו ממעשה שהיה.

אפשרות ב' לביאור המשנה

חצר שנפרצה לרשות הרבים (ביותר מ' אמות)

דין החצר (עד מקום המחיצה):
כרמלית.

דין מקום המחיצה:

בין אם מקום המחיצה ניכר ובין אם לא:
ר' אליעזר: רשות-הרבים.
חכמים: כרמלית.

נחלקו מה הדין של צידי רה"ר:
ר"א: כדין רה"ר.
חכמים: לא כדין רה"ר.

בניגוד לחצר עצמה, כיוון ששם לא דורסים רבים.

המשנה באה להדגיש שאף במקרה זה (שאינ עמודים שמונעים את כניסת הרבים לשם) לדעת חכמים אין הדין כרה"ר (ולא רק במקרה הראשון המובא במושגים למעלה).

אפשרות א' לביאור המשנה

חצר שנפרצה לרשות הרבים (ביותר מ' אמות)

דין החצר (עד מקום המחיצה):
כרמלית.

דין מקום המחיצה:

אם מקום המחיצה ניכר:
כרמלית.

אם אין מקום המחיצה ניכר:
ר' אליעזר: רשות-הרבים.
חכמים: כרמלית.

ר"א בהתאם לשיטתו, שמכיוון שאין מקום המחיצה ניכר - טענת בני רה"ר, שמקום זה היה חלק מרשותם, מתקבלת.